

Brusel 13. června 2019
(OR. en)

10265/19

ENER 330
RELEX 615

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	9855/1/19 REV 1
Předmět:	Vnější vztahy v oblasti energetiky
	– prezentace Komise
	– výměna názorů

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví týkající se vnějších vztahů v oblasti energetiky.

Na zasedání Rady pro energetiku dne 25. června si předsednictví klade za cíl uspořádat výměnu názorů spolu s prezentací Evropské komise o nedávných **vnějších vztazích v oblasti energetiky** se zaměřením na omezený počet klíčových spisů.

Za velmi důležité považuje předsednictví další zaměření na hlavní partnery Evropské unie, konkrétně na Afriku, USA, Čínu a východní Středomoří. Mimoto má zásadní význam trvalé zapojení do Energetického společenství a modernizace Smlouvy o Energetickém společenství,¹ jakož i přezkum fungování a modernizace Smlouvy o energetické chartě.²

Předsednictví připomíná, že Komise začlenila politiky v oblasti přechodu na čistou energii do svých dialogů v oblasti energetiky se třetími zeměmi a s regionálními nebo mezinárodními organizacemi, aby tak podpořila celosvětové přijetí zásad, které jsou základem politik a právních předpisů EU zaměřených na prosazování přechodu na čistou energii. Prioritou se rovněž stávají debaty o významu dlouhodobého plánování a vypracování strategií ke snižování emisí skleníkových plynů do poloviny století v zájmu dosažení cílů v oblasti přechodu na čistou energii. Komise rovněž soustavně upozorňuje na otázku případného širšího používání eura při transakcích týkajících se energií s klíčovými mezinárodními partnery (toto téma bude projednáno během oběda).

---

¹ Hlavními cíli Energetického společenství je vytvořit stabilní regulační a tržní rámec, který smluvním stranám umožní přilákat investice a realizovat jednotný regulační prostor pro obchod se zemním plynem a elektřinou mezi EU a smluvními stranami Energetického společenství. Reformní proces k aktualizaci Smlouvy o Energetickém společenství probíhá. V letech 2016 a 2018 přijala Rada tři mandáty k vyjednávání týkající se změn ECT a EU ke změnám Smlouvy o Energetickém společenství přistupuje jako k jedinému balíčku. Dalšími výzvami pro blízkou budoucnost budou posílení energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a politika v oblasti emisí skleníkových plynů stanovením nových cílů pro rok 2030 a rámec pro správu a řízení.

² *Modernizace*: Ustanovení Smlouvy o energetické chartě (ECT) o ochraně investic z 90. let 20. století musí být uvedena do souladu s novými standardy ustanovenými v rámci reformovaného přístupu EU k investiční politice. Modernizovaná Smlouva o energetické chartě by měla pomoci zvýšit investice do odvětví energetiky tím, že vytvoří soudržný a aktualizovaný právně závazný rámec, který zajistí právní jistotu a vysokou úroveň ochrany investic. Klíčovou výzvou je uvést ustanovení ECT o ochraně investic do souladu s moderními normami pro ochranu investic a usnadnit přechod na nízkouhlíkový a stále více digitalizovaný energetický systém zaměřený na spotřebitele. S cílem zapojit se do jednání jménem EU a jejích členských států předložila Evropská komise v květnu 2019 návrh mandátu Rady.

Přezkum: Současně probíhá v roce 2019 přezkum funkcí a politik týkajících se Smlouvy o energetické chartě spolu s přezkumem výkonnosti generálního tajemníka v polovině období. Koordinátory pro přezkum byly jmenovány EU, Japonsko a Kazachstán.

Předsednictví navrhuje zaměřit rozpravu na tyto otázky:

- Jak může EU využít svých nástrojů k zajištění toho, aby evropské energetické společnosti mohly pomoci uvolnit potenciál afrických trhů s energií, zejména pokud jde o energii z obnovitelných zdrojů a zemní plyn?
- Jak mohou EU a její členské státy co nejlépe zaměřit své úsilí na zajištění doplňkovosti mezi Radou pro energetiku EU–USA a novými formáty zapojení, jako je iniciativa Trojmoří (3SI) a partnerství pro transatlantickou spolupráci v oblasti energetiky (P-TEC), jakož i další vznikající iniciativy USA a členských států EU?
- Jak by měla EU co nejlépe spolupracovat s Čínou na konektivitě v kontextu čínské iniciativy „Jeden pás, jedna cesta“ a strategie EU pro propojení Evropy a Asie?
- Jak mohou EU a její členské státy v případě východního Středomoří využít stávajících dialogů o energetice, kanálů a nástrojů spolupráce, jako je diplomacie v oblasti energetiky, na podporu prostředí v tomto regionu, které by vedlo ke zmírnění rizik vývoje?

Souvislosti

Afrika

Ve sdělení o alianci mezi Afrikou a Evropou pro udržitelné investice a zaměstnanost uveřejněném v září 2018 se navrhuje prohloubení hospodářských a obchodních vztahů EU s Afrikou prostřednictvím podpory investic a posílení úlohy soukromého sektoru. Energetika je prioritním odvětvím. Prostřednictvím rozvojové pomoci podporuje EU elektrifikaci kontinentu za pomoci reformy infrastruktury a právních předpisů. Plánem vnějších investic podporuje také investice soukromého sektoru a rozvoj správného obchodního rámce. V souvislosti s novou aliancí mezi Afrikou a Evropou založila Komise v listopadu 2018 platformu na vysoké úrovni pro investice do udržitelné energetiky. Platforma sdružuje zúčastněné subjekty z veřejného a soukromého sektoru, mezinárodní finanční instituce, jakož i z akademické obce a expertních skupin obou kontinentů a do konce roku 2019 má poskytnout doporučení k posílení investic do udržitelné energetiky v Africe.

USA

Spojené státy zůstávají i nadále klíčovým spojencem a spolupráce v oblasti energetiky, zejména v rámci Rady pro energetiku EU–USA, je jednou z nejpřínosnějších oblastí spolupráce v transatlantických vztazích. V otázkách energetické bezpečnosti, energetických technologií, digitalizace a kybernetické bezpečnosti existuje mnoho oblastí vážného společného zájmu. Rozšíření transatlantického obchodu se zkapalněným zemním plynem nabízí EU další příležitosti ke zlepšení energetické bezpečnosti diverzifikací zdrojů dodávek. Dne 2. května Komise společně s americkými ministerstvy obchodu a energetiky uspořádala v Bruselu velmi úspěšnou společnou obchodní akci EU a USA na vysoké úrovni týkající se zkapalněného zemního plynu (LNG), na níž se sešlo více než 200 zástupců vlád z obou stran Atlantiku a 250 obchodních zástupců transatlantických podniků působících v oblasti LNG. EU a USA rovněž úzce spolupracují v otázkách energetické bezpečnosti, zejména pokud jde o dokončení jižního koridoru pro přepravu zemního plynu s cílem přivést plyn z Ázerbájdžánu do Itálie a o energetickou bezpečnost na Ukrajině. Kromě Rady pro energetiku EU–USA se USA v řadě členských států EU účastní iniciativ, jako jsou Trojmoří a P-TEC (ohlášené ministrem USA pro energetiku u příležitosti vrcholné schůzky iniciativy Trojmoří v Bukurešti v září 2018). Projekty, které budou vypracovány v rámci iniciativy Trojmoří, včetně projektů v rámci P-TEC, mají potenciál podstatně posílit evropskou energetickou bezpečnost zvýšením regionálního propojení a diverzifikací zdrojů. Důležité je i to, aby EU a USA zachovaly transatlantickou jednotu v otázce sankcí. Komise rovněž pracuje na rozvoji trojstranné spolupráce s USA a Japonskem coby podobně smýšlejícím partnerem, zejména v oblasti zkapalněného zemního plynu a vodíku.

Čína

Čína je při přechodu na čistou energii strategickým partnerem EU. Každoroční dialog mezi EU a Čínou v oblasti energetiky řídí spolupráci v oblasti energetiky a nedávno založená platforma pro spolupráci mezi EU a Čínou v oblasti energetiky zajišťuje plné provádění dialogu. Čína je největším světovým producentem emisí uhlíku a zároveň největším investorem do energie z obnovitelných zdrojů a jejím největším výrobcem. EU vítá úlohu Číny jako jednoho z hlavních zprostředkovatelů Pařížské dohody, avšak Čína v mnoha zemích podporuje a buduje uhelné elektrárny (zejména prostřednictvím iniciativy „Jeden pás, jedna cesta“), a to i v zemích sousedících s EU (západní Balkán a Afrika) bez ohledu na udržitelnost svých investic. Politika EU reflektovaná ve sdělení ze dne 12. března 2019 „EU-Čína – strategický výhled“ a potvrzená Evropskou radou zaujímá realističtější, asertivnější a mnohotvárnější přístup. I když je Čína i nadále „partnerem pro spolupráci“ v oblasti přechodu na čistou energii, jedná se také o „partnera pro jednání“, s nímž EU potřebuje nalézt vyvážený zájem, „hospodářského konkurenta“, pokud jde o vedoucí postavení v oblasti technologií, a „systémového rivala“ prosazujícího alternativní modely správy. V návaznosti na pozitivní jednání během 8. každoročního energetického dialogu mezi EU a Čínou v Bruselu v dubnu tohoto roku a po zahájení činnosti platformy pro spolupráci v oblasti energetiky mezi EU a Čínou (v polovině května), která potrvá tři roky, by EU měla s Čínou nadále spolupracovat v oblasti energetiky se zvláštním zaměřením na reciprocitu, pokud jde o přístup na trh, a využívat existující platformu pro nabízení příležitostí ke spolupráci prospěšné pro všechny.

Zemní plyn z východního Středomoří

Hlavní osou politiky diverzifikace energetické unie je rozvoj plynárenských uzlů ve Středomoří. Vzhledem k nedávným i budoucím významným objevům ložisek zemního plynu (Egypt, Izrael, Kypr a pravděpodobně Libanon) a vzhledem k tomu, že podstatná část plynu z těchto ložisek se bude vyvážet, se region východního Středomoří stal důležitým, bezpečným a spolehlivým zdrojem dodávek pro blízkou budoucnost. Rozvoj tohoto regionu coby plynárenského uzlu EU výrazně podporuje. Komise se zavázala, že bude usnadňovat rozvoj plynárenství ve východním Středomoří z hlediska politické podpory, diplomacie, financování studií, např. pro plynovod EastMed a včasného financování prostřednictvím mezinárodních finančních institucí, a že v zájmu rozvoje tohoto regionu pomůže vytvořit investiční prostředí atraktivní pro investory. Komise rovněž pomáhá zemím v procesu přípravy mezivládní dohody mezi Kyprem a Egyptem o propojení plynovodů mezi oběma zeměmi a mezivládní dohody pro plynovod ve východním Středomoří (EastMed).
